

Deze nieuwsbrief is een gezamenlijke uitgave van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, 21 gemeenten, Provincie Noord-Brabant en Rijkswaterstaat Noord-Brabant

“De filevorming blijft binnen de perken”

Wethouder Trix Houthoofd-Stockx van gemeente Helmond trad medio 2006 toe tot de Stuurgroep Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant. Kort na haar aantreden zijn de werkzaamheden aan de Randweg Eindhoven – belangrijke toetssteen voor het samenwerkingsverband – losgebarsten. Hoe kijkt Houthoofd terug op de afgelopen tweeënhalve jaar?

De grootschalige vernieuwing van de Randweg Eindhoven was dé aanleiding voor de huidige samenwerking in Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant. De werkzaamheden zouden immers flinke hinder veroorzaken. De 23 wegbeheerders in de regio plus het SRE wilden dat niet afwachten en besloten gezamenlijk de bereikbaarheid op peil te houden. “Dat heeft in het begin tot heel veel papierwerk geleid”, vertelt Trix Houthoofd-Stockx. “We hebben in de voorbereiding goed onderzocht waar de werkzaamheden de meeste overlast veroorzaken, welke maatregelen ter plaatse doeltreffend zijn en waar omleidingsroutes nodig zijn. Die plannen hebben we vervolgens in rap tempo uitgevoerd en deels worden ze nog uitgevoerd. Maar zie het resul-

taat! Natuurlijk is er nog steeds filevorming, maar het blijft allemaal binnen de perken. De hinder die we kunnen voorzien publiceren we bovendien op Haalmeeruitdeweg.nl, zodat alle weggebruikers goed geïnformeerd zijn.”

SUCCESFACTOREN

Dat het bereikbaarheidsoffensief een gezamenlijke, regionale inspanning is, heeft een belangrijke bijdrage aan het succes tot nu toe geleverd. “Omleidingen kunnen over elkaars wegen plaatsvinden. Je houdt ook rekening met de regionale wegwerkzaamheden of evenementen, waarmee je voorkomt dat weggebruikers van de ene in de andere omleiding rijden. Doordat we ook nog nauw samenwerken met verkeersmanagement – het informeren en

waar nodig ‘sturen’ van verkeer – hebben we de voorspelde ellende bij de vernieuwing van de Randweg kunnen voorkomen.”

Andere succesfactoren zijn het gezamenlijke probleembesef en de projectorganisatie, meent Houthoofd-Stockx. “Iedereen beseft dat de werkzaamheden aan de Randweg uitgevoerd moeten worden. Dat is van belang voor de bereikbaarheid van de hele regio en daarom is er ook regiobreed, ook vanuit kleinere gemeenten, de bereidheid om samen te werken. Dat doen we wel op heel praktische wijze. In de Stuurgroep vertegenwoordig ik bijvoorbeeld een aantal gemeenten – en dat geldt ook voor andere Stuurgroep-leden. Zo houden we de Stuurgroep klein en slagvaardig en kan ze prima functioneren als een ‘dagelijks bestuur’.”

VOORBEELDPROJECT

Trix Houthoofd-Stockx noemt Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant een ‘voorbeeldproject van samenwerking’. “Bij veel samenwerkingsoverleggen hoor je dat er achteraf een soort onvrede is. Daar is bij ons geen sprake van.” Betekent dat dat het project Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant ook na de werkzaamheden aan de Randweg blijft bestaan? “We denken natuurlijk na over de toekomst. Het zou goed zijn om het samenwerkingsverband door te zetten, want het heeft zijn meerwaarde al ruimschoots bewezen. Maar hoe precies we dat gaan doen, is nog een vraagteken.”

Foto: Maarten van Loosbroek, Eindhoven

Schop in de grond

In de afgelopen maanden is op een aantal locaties weer flink ‘de schop in de grond gegaan’, zoals bij de Tilburgseweg in de gemeente Eindhoven en Bogardeind in de gemeente Geldrop-Mierlo. Grote bouwboarden als deze maken duidelijk dat het projecten van Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant betreft.

Haalmeer- uitdeweg.nl is Brabantbreed!

De dienst Haalmeeruitdeweg.nl biedt sinds kort actuele informatie over verkeershinder door wegwerkzaamheden en evenementen in héél Noord-Brabant. Haalmeeruitdeweg.nl is een initiatief van Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant en dateert van maart 2007. Alle 21 Zuidoost-Brabantse gemeenten, Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, Rijkswaterstaat Noord-Brabant en de Provincie Noord-Brabant werken vanaf maart 2007 samen om de kwaliteit van de informatie aan de weggebruikers in Zuidoost-Brabant te waarborgen. Vanwege het succes in Zuidoost-Brabant – er zijn al 100.000 bezoeken sinds de start en rond de 2.000 abonnees op de gratis mail- en sms-service – heeft de provincie het initiatief genomen tot een Brabantbrede uitrol.

De scope van de website, de dynamische kaart en de gratis mail- en sms-waarschuwingsservice is nu verbreed van alleen Zuidoost-Brabant, naar ook de regio's Breda, 's-Hertogenbosch, Midden-Brabant, Noordoost-Brabant en West-Brabant. Daarmee loopt Noord-Brabant wat informatievoorziening over wegwerkzaamheden betreft duidelijk voor op de rest van Nederland.

CAMPAGNE

Begin december start een nieuwe campagne in regionale dagbladen, regionale radio- en tv-zenders en billboards. Met de campagne wil de provincie Noord-Brabant in samenwerking met Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant de rest van Noord-Brabant bekend maken met de schat aan gegevens die via de website en sms/mail-service beschikbaar is. Veel van de informatie was op zich al voorhanden, maar dan versnipperd op tientallen sites. Het SRE, Rijkswaterstaat, de provincie en alle 68 gemeenten in Noord-Brabant zorgen er nu voor dat hun gegevens op Haalmeeruitdeweg.nl beschikbaar, actueel en betrouwbaar zijn. Waar mogelijk worden omleidingen grafisch weergegeven op de kaart. Het aantal minuten (te verwachten) vertraging wordt consequent vermeld, zodat bezoekers een weloverwogen keuze kunnen maken om een andere route of zelfs andere vervoerswijze te kiezen.

Even voorstellen

In het Meldpunt Wegwerkzaamheden stemmen de 23 wegbeheerders in verkeerskundigen van Rijkswaterstaat, Provincie en gemeenten bij elkaar

Remko Zaeijen
Rijkswaterstaat
Wegendistrict Eindhoven

"Ik ben afgelopen 1 september verhuisd van Rijkswaterstaat Dienst Limburg naar Dienst Noord-Brabant, het wegendistrict Eindhoven. Ik heb dus ook pas sinds kort te maken met het Meldpunt van Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant. Voor mij was afstemming op deze schaal sowieso nieuw. Ik heb nog maar één Meldpunt-bijeenkomst bijgewoond, maar ik moet zeggen dat het me prima bevalt. Natuurlijk stem je altijd af als er een project op stapel staat, maar het voordeel van het Meldpunt is dat je niet elke keer opnieuw hoeft uit te leggen waarom je iets doet. Alle wegbeheerders hebben hetzelfde doel om de weggebruiker centraal te stellen. 'We willen dit, welke conflicten kunnen ontstaan en wat is de oplossing' – zo makkelijk gaat dat over het algemeen. Alles is ook keurig bestuurlijk afgekaart. Zo kom je heel snel tot concrete afstemming.

Het voordeel van de bijeenkomsten is ook dat je aan je persoonlijke netwerk kunt werken. Bovendien blijf je goed op de hoogte van de ontwikkelingen die spelen in de regio."

Zuidoost-Brabant pro

In 2007 heeft minister Camiel Eurlings subsidie toegezegd voor in-carprojecten ('slimme voertuigen') in Noord-Brabant. De totale subsidiepot is € 600.000, waarvan de helft van het Rijk komt, een kwart van de provincie Noord-Brabant en een kwart van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven. Inmiddels is bijna de totale subsidiepot beschikbaar gesteld.

Via twee tenders hebben dit najaar vijf bedrijven maximaal 50% subsidie gekregen voor zes ingediende projecten. Op basis van onder meer de praktische uitvoerbaarheid en de toegevoegde waarde voor de weggebruiker heeft een 'beoordelingsteam' projecten van Andes, Peek Traffic, DTV Consultants, NXP en TomTom (twee projecten) goedgekeurd.

TOMTOM: CONNECTED SYSTEMEN

Ongeveer 150 forensen die wonen in Helmond en werken in Eindhoven krijgen een navigatiesysteem in de auto dat via GPRS is verbonden met een centrale computer. De bedoeling

is aan te tonen dat deze 'connected systemen' een betrouwbaar en veilig systeem vormen voor proeven met onder meer rekeningrijden. De positioneringdata zal ook worden gebruikt om verkeersgegevens te genereren. Om het draagvlak voor de connected systemen te vergroten, zijn de apparaten voorzien van extra services als weersverwachting op eindbestemming en een 'buddy-systeem' (waar zijn mijn vrienden?).

ANDES: TRANSPORTNAVIGATIE

Ongeveer honderd vrachtoertuigen worden uitgerust met een navigatiesysteem speciaal voor de transportsector. Doel van de pilot is om overlast van doorgaand vrachtverkeer

Knelpunt

Probleem

De geplande nieuwbouw in Meerhoven en Veldhoven zal tot meer verkeer van en naar deze gebieden leiden. De huidige rotonde op de Heerbaan (tussen Eindhoven en Veldhoven, nabij de A2) zal deze extra toestroom niet kunnen verwerken. Dat kan tijdens de spitsuren zelfs leiden tot een terugslag op de A2.

Oplossing

De oplossing voor het geschetste probleem is te zien op de 'artist's impression' hierboven. Wat als eerste opvalt is een iets verhoogde fietsersrotonde met een doorsnede van 50 meter. Daaronder bevindt zich een met verkeerslichten geregeld kruispunt voor het gemotoriseerde verkeer. Tot slot wordt er een volledig vrije busbaan aangelegd.

De voordelen zijn duidelijk. Door de scheiding van fietsers en autoverkeer kan het autoverkeer met minder vertraging over de kruising worden geloodst; fietsers rijden sneller, veiliger en met meer comfort. De busbaan geeft openbaar vervoer een vrije doorgang en ontlast het kruispunt, wat de doorstroming voor het overige gemotoriseerde verkeer verder verbeterd. Met de verkeersregelinstantie kan er bij drukte 'gestuurd' worden met de groentijden.

In de gekozen opzet zal het verkeer tot tenminste 2020 goed verwerkt kunnen worden. In 2009 wordt gestart met de aanleg. De bouwtijd bedraagt anderhalf jaar.

Zuidoost-Brabant de wegwerkzaamheden onderling af. Enkele malen per jaar komen om hun plannen van werk-in-uitvoering door te nemen.

"Voor de gemeente Helmond ben ik sinds begin dit jaar bezig met het verkeer op tactisch niveau. Het dagelijkse verkeer dus, zoals wegafzettingen en wegomleidingen bij civiele werkzaamheden en evenementen, verkeersstellingen enzovoort. De afstemming met collega-wegbeheerders via het Meldpunt hoort dus ook bij mijn taak. Eén keer per kwartaal ontmoeten we elkaar en nemen we de planning door aan de hand van een uitdraai. Een aantal wegwerkzaamheden zijn 'grensoverschrijdend': bijvoorbeeld als door werken van Provincie of Rijkswaterstaat het verkeer moet worden omgeleid via de wegen van Helmond. Dat stemmen we dan af, om te voorkomen dat wij juist op zo'n omleiding ook de boel opengooien. Soms is het eenvoudig genoeg om dat tijdens de bijeenkomst zelf te regelen, maar in veel gevallen spreken we apart af.

Nuttig van de Meldpunt-bijeenkomsten is ook dat je je collega's leert kennen. Anders zie je alleen maar een naam staan bij een bepaald werk, maar nu weet je wie het is. Je pakt dan makkelijker de telefoon als je overleg nodig hebt buiten de bijeenkomsten om en eventuele wijzigingen bij grote werkzaamheden zijn sneller doorgevoerd."

Jeroen Wanders
Gemeente Helmond

eftuin voor in-car

op ongewenste wegen te verminderen door reis-informatie te geven die is toegesneden op het vrachtverkeer.

PEEK TRAFFIC: PRAKTIJKPRESENTATIE

De subsidie is beschikbaar voor een driedaags evenement in Helmond waarin coöperatieve systemen centraal staan. Er zullen interactieve demonstraties plaatsvinden, bijvoorbeeld over communicatie tussen voertuigen en systemen langs de weg (zoals route-informatiepanelen).

DTV CONSULTANTS: ODYSSEA INCAR

In dit project worden minimaal 300 proefpersonen geselecteerd die informatie over de beste snelheid voor een vlotte doorstroming (groene golf) binnen de auto krijgen aangeboden. Dit systeem geeft dynamischer informatie dan de gebruikelijke displays langs de weg en is toegespitst op de individuele weggebruiker. Aan het opvolgen van het advies wordt mogelijk een beloning gekoppeld.

TOMTOM: VERKEERSCENTRALE EN NAVIGATIESYSTEEM VERBONDEN

TomTom wil in het project samen met overheden onderzoeken of samenwerking zinvol is. TomTom levert op basis van eigen gegevens voorspellende verkeersinformatie, wegbeheerders leveren aan TomTom informatie over wegwerkzaamheden.

NXP: ON BOARD UNIT

Een praktijkproef waarbij 50 voertuigen worden uitgerust met een zogenaamde On Board Unit. Via een satellietverbinding en met behulp van GSM-zendmasten worden de gereden kilometers geregistreerd. Doordat direct zichtbaar is waar de kilometers zijn gemaakt en op welk tijdstip, kan gerichte mobiliteitsinformatie worden gegeven.

Deze zes projecten zijn begin 2009 operationeel. De resultaten van de pilotprojecten worden uiterlijk eind 2009 gepresenteerd.

Ruim zeventig alternatieve routes vastgesteld

Op 6 november 2008 hebben de 23 wegbeheerders in Zuidoost-Brabant ruim zeventig 'kleinschalige alternatieve routes' vastgesteld. Doel van de routes is om bij ernstige stremmingen het verkeer op een veilige manier om te leiden. De formele vaststelling was tevens het startsein voor de implementatie van de alternatieve routes.

Bij een groot incident zal het verkeer al snel proberen de stremming te ontwijken via een alternatieve route. De 'spontane', zelfgekozen routes zijn echter zelden voorbereid op een grote hoeveelheid extra verkeer: leefbaarheid en veiligheid komen al snel in het gedrang. Daarom heeft Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant het initiatief genomen om ruim zeventig kleinschalige alternatieve routes uit te stipelen waar het verkeer wél veilig langs geleid kan worden. Alle belangrijke schakels op het hoofdwegennet en het onderliggende wegennet hebben nu zo'n alternatief. Deze routes worden de komende maanden klaargeemaakt, onder meer door de juiste bebording (zie afbeelding) te plaatsen. Vanaf medio 2009 zal verkeer bij een incident met behulp van deze borden, verkeersregelaars en natuurlijk de berichtgeving op radio en tv worden omgeleid.

GROOT AANTAL

In vergelijking met andere regio's waar kleinschalige alternatieve routes zijn uitgewerkt, valt op dat het aantal alternatieve routes in Zuidoost-Brabant vele malen hoger ligt. Op deze wijze wil de regio de hinder in geval van een stremming tot een minimum beperken.

Een ander kenmerk van de routes is dat ze gebruiken van wegen van verschillende wegbeheerders. Het is dus niet zo dat een alternatieve route voor een stremming op een rijksweg per se over een rijksweg loopt; de wegbeheerders hebben eenvoudigweg in goed overleg bepaald wat de beste route is voor weggebruiker en omwonenden. Daarbij heeft wel nadrukkelijk afstemming plaatsgevonden met 'buurregio's', zoals België waar net over de grens een soortgelijk project loopt met alternatieve routes.

ADVIESROUTES

Naast de kleinschalige alternatieve routes zijn in overleg met de provincie Noord-Brabant ook 'adviesroutes' uitgewerkt. Adviesroutes zijn routes die regionaal verkeer in een vroeger stadium van de reis een passend alternatief voorstellen via het provinciale wegennet. Het is uiteindelijk aan de weggebruiker dit advies op te volgen, maar door uitbreiding van het route-informatienetwerk kan een beter advies worden gegeven.

Prinsjesdag pakt goed uit voor Zuidoost-Brabant

Het kabinet trekt € 18 miljoen uit om de problematiek op de A67 aan te pakken. Dat is tijdens Prinsjesdag bekendgemaakt. Een belangrijk deel van de bijdrage zal in Zuidoost-Brabant worden besteed. Het samenwerkingsverband Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant was ook nauw betrokken bij de inbreng van de projecten. Het brede maatregelenpakket bestaat onder meer uit verkeerssignalering op de A67 tussen Asten en Someren, het verbreden van de viaducten bij Someren en Geldrop en het aanleggen van pechhavens en vluchtstroken voor het vrachtverkeer. Ook op het onderliggende wegennet worden maatregelen getroffen om de doorstroming op de A67 te verbeteren. Zo worden er alternatieve routes ingericht om verkeer bij een calamiteit op de A67 snel en veilig om te kunnen leiden. De maatregelen die het kabinet heeft goedgekeurd worden op korte termijn, tussen 2009 en 2012, uitgevoerd.

Uitbreiding monitoring op koers

Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant werkt hard aan het uitbreiden van de monitoringfaciliteiten (inwinnen van verkeersgegevens) op gemeentelijke wegen. De regio trekt hierbij samen op met de Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW). Op verzoek van de Beter Bereikbaar-partners heeft de NDW de uitbreiding van het monitoringnet inmiddels aanbesteed. In december van dit jaar wordt bekend wie de aanbesteding gewonnen heeft. Begin 2009 kan dan met de uitrol van het monitoringnet worden begonnen. In de tweede helft van 2009 komen de verkeersgegevens daadwerkelijk beschikbaar. Dat betekent dat wegbeheerders dan de gegevens via een online vierer kunnen benaderen en er een koppeling mogelijk is met de verkeerscentrale (met het oog op verkeersmanagement). De weggegevens zijn tegen die tijd ook beschikbaar voor dienstverleners als ANWB, TomTom enzovoort. Uiteindelijk zullen van alle belangrijke rijkswegen, provinciale wegen en gemeentelijke wegen in Nederland verkeersgegevens beschikbaar komen via de NDW. In deze uitrol is Zuidoost-Brabant als eerste aan de beurt.

